

Hoe complexer de aandoening, des te beter de zorg

De kwaliteit van zorg wordt steeds vaker tussen huisartsenpraktijken vergeleken. Soms geven huisartsen aan dat een vergelijking niet goed mogelijk is, omdat de ene praktijk meer complexe zorg levert dan de andere. Zorg voor patiënten met complexe aandoeningen zou gepaard gaan met lagere scores op de kwaliteitsindicatoren. Een recent onderzoek in de Verenigde Staten laat echter zien dat de kwaliteit van zorg voor diabetespatiënten met complicaties en comorbiditeit juist hoger is dan voor patiënten met minder complexe diabetes.¹ Zou dit in Nederland ook zo zijn?

COMPLEX VERSUS NIET-COMPLEX

Om deze vraag te beantwoorden hebben we de zorg voor 12.498 patiënten met complexe en niet-complexe diabetes in 2010 vergeleken in 59 LINH-praktijken. Patiënten met complexe diabetes hebben één of meerdere complicaties of er is sprake van comorbiditeit. Daarnaast beschouwen we ook patiënten met relatief veel diabetesgerelateerde of niet-diabetesgerelateerde contacten als patiënten met een complexe aandoening. We bekeken of de proces- en uitkomstindicatoren over het HbA1c-gehalte, de bloeddruk en de LDL-cholesterolwaarde beter zijn voor patiënten met complexe of niet-complexe diabetes. In de analyses hebben we eveneens de leeftijd en het geslacht van de patiënten betrokken.

EFFECT OP DE DIABETESZORG

Wij zien dat de kwaliteit van de zorgprocessen hoger is bij patiënten met complexe diabetes [tabel 1]. De kans dat het HbA1c-gehalte, de bloeddruk en het LDL-cholesterol wordt gemeten, is hoger voor patiënten met een complexe aandoening en dan met name voor patiënten met relatief veel diabetesgerelateerde contacten. De complexiteit van de zorg is maar in zeer beperkte mate van invloed op de zorguitkomsten en het beeld is ook veel minder duidelijk [tabel 2]. Patiënten met een

complicatie en veel diabetesgerelateerde contacten behalen vaker de LDL-cholesterolstreefwaarde, maar voor de bloeddrukwaarde en het HbA1c-gehalte constateren we het omgekeerde. Patiënten zonder complicaties hebben meer kans op het behalen van de bloeddrukstreefwaarde en patiënten met weinig diabetesgerelateerde contacten hebben meer kans op het behalen van de HbA1c-streefwaarde.

LEEFTIJD EN GESLACHT

De invloed van leeftijd en geslacht op het uitvoeren van een controle of het behalen van een streefwaarde is gering; de complexiteit van de aandoening heeft veel meer invloed. Leef-tijd heeft op alle onderzochte indicatoren een significant effect; geslacht alleen op het behalen van de streefwaardes van het HbA1c (vrouwen vaker) en van de LDL-cholesterol (mannen vaker). Oudere patiënten hebben meer kans dat het HbA1c-gehalte, de bloeddruk en het LDL-cholesterol worden geme-ten dan jongere patiënten. Bij oudere patiënten is de kans ook groter dat het HbA1c-gehalte en het LDL-cholesterol onder de streefwaarde zijn, maar oudere patiënten hebben juist een kleinere kans dat de bloeddruk onder de streefwaarde is.

CONCLUSIE

Ook in Nederland geldt voor de zorgprocessen: hoe complexer de diabetes des te beter de kwaliteit van de zorg. Deze infor-matie kan behulpzaam zijn bij het starten van een verbeter-plan in de praktijk. Bij zorguitkomsten speelt de complexiteit van de aandoening een beperkte, niet eenduidige rol. Alleen als een praktijk een sterk afwijkende patiëntenpopulatie heeft wat betreft de complexiteit van de diabeteszorg, moeten we met deze factor rekening houden in een onderlinge vergelij-king. ■

LITERATUUR

- Woodard LD, Urech T, Landrum CR, Wang D, Petersen LA. Impact of comorbidity type on measures of quality for diabetes care. Med Care 2011;49:605-10.

Tabel 1 De patiëntkenmerken die bijdragen aan het uitvoeren van een controle

De kans op het controleren van onderstaande meetwaarden is groter bij patiënten (met)		
HbA1c	Bloeddruk	LDL
n = 12.498	n = 12.498	n = 12.498
Veel DM-contact*	Veel DM-contact	Veel DM-contact
Complicatie(s)	Complicatie(s)	
Ouder dan 65 jaar	Ouder dan 65 jaar	Ouder dan 65 jaar
Weinig niet-DM gerelateerd contact		
Comorbiditeit	Comorbiditeit	Comorbiditeit

*De vetgedrukte patiëntkenmerken zijn veruit het belangrijkste.

Tabel 2 De patiëntkenmerken die bijdragen aan het behalen van de streefwaarde

De kans op het behalen van de streefwaarde is groter bij patiënten (met)		
HbA1c	Bloeddruk	LDL
n = 8992	n = 9395	n = 8067
Minder DM-contact*		Veel DM-contact
	Zonder complicatie(s)	Complicaties
Ouder dan 65 jaar	65 jaar of jonger	Ouder dan 65 jaar
Vrouwen		Mannen

*De vetgedrukte patiëntkenmerken zijn veruit het belangrijkste.